



Rewarding Learning

General Certificate of Secondary Education
January 2015

Uimhir Lárionaid

--	--	--	--	--

Uimhir Iarrthóra

--	--	--	--

Foghlaim don tSaol agus don Obair: (Modúlach)

Aonad 4



Forbairt Phearsanta

[GLW51]

GLW51

DÉ CÉADAOIN 7 Eanáir, Maidin

AM

45 nóiméad.

TREOIR D'IARRTHÓIRÍ

Scríobh d'Uimhir Lárionaid agus d'Uimhir Iarrthóra sna spásanna chuige sin ag barr an leathanaigh seo.

Scríobh do fhreagraí sna spásanna chuige sin sa scrúdpháipéar seo.

Comhlánaigh le peann gorm nó le peann dubh amháin. **Ná scríobh le peann luaidhe nó le peann glóthaí.**

Ba chóir an t-iatán (ina bhfuil **Foinse A**) a úsáid le Ceistanna **4** agus **5** i **Roinn B**. Freagair **gach** ceist sa pháipéar seo.

EOLAS D'IARRTHÓIRÍ

Is é 40 an marc iomlán don pháipéar seo.

Measúnófar caighdeán na cumarsáide scríofa i gCeistanna **4** agus **5**.

Léiríonn figiúirí idir lúibíní ar thaobh na láimhe deise de leathanaigh na marcanna atá ag dul do gach ceist nó do gach cuid de cheist.



Roinn A

Freagair **gach** ceist sa roinn seo.

Féinchoincheap is ábhar don cheist seo.

- 1 (a) Scríobh scil **amháin** ar féidir le duine óg úsáid a bhaint aisti agus é nó í ag obair i ngrúpa.

_____ [1]

- (b) Sainaithin **agus** mínigh éifeacht **amháin** a d'fhéadfadh a bheith ag gnéaschlaonadh ar fhéinmhuinín an duine.

_____ [2]

- (c) Sainaithin **agus** mínigh dóigh **amháin** a bhféadfadh an teilifís tionchar a imirt ar dhearcadh duine óg.

_____ [2]



Cineálacha caidreamh folláin a thógáil agus a chothabháil is ábhar don cheist seo.

- 2 (a) Scríobh dóigh **amháin** a bhféadfadh tuismitheoir páiste a spreagadh le bheith níos neamhspleáiche.

_____ [1]

- (b) Mínigh fáth **amháin** a mbeadh scileanna cumarsáide tábhachtach le caidreamh folláin a chothabháil.

_____ [2]

- (c) Mínigh dóigh **amháin** a bhféadfadh caidreamh idir deartháireacha agus deirfiúracha a bheith deacair i dteaghlach.

_____ [2]

[Tiontaigh an leathanach



Sláinte agus folláine a uasmhéadú agus a choinneáil is ábhar don cheist seo.

3 (a) Scríobh **dhá** dhóigh a bhféadfadh duine dul i ngleic leis an mhurtall.

1. _____ [1]

2. _____ [1]

(b) Sainaitin **agus** mínigh **dhá** fháth a mbeadh déagóir ag ithe bia saoráideach.

1. _____

_____ [2]

2. _____

_____ [2]

(c) Sainaitin **agus** mínigh **dhá** dhóigh a bhféadfadh deacrachtaí caidrimh le tuismitheoirí tionchar a imirt ar shláinte mhothúcháinach duine óg.

1. _____

_____ [2]

2. _____

_____ [2]



Roinn B

Freagair **gach** ceist sa roinn seo.

4 Léigh **Foinse A** agus bain úsáid aisti le cuidiú leat an cheist a fhreagairt.

(a) Mínigh **dhá** bhuntáiste a bhaineann le hearra úr a cheannach don teach.

1. _____

_____ [2]

2. _____

_____ [2]

[Tiontaigh an leathanach



(b) Mínigh an tábhacht a bhaineann le buiséad a shocrú.

[6]



Leathanach breise má tá sé de dhíth

9387.03



12GLW5108





SEO DEIREADH AN SCRÚDPHÁIPÉIR

NÁ SCRÍOBH AR AN LEATHANACH SEO

9387.03



12GLW5111

NÁ SCRÍOBH AR AN LEATHANACH SEO

Don Scrúdaitheoir Amháin	
Uimhir Ceiste	Marcanna
1	
2	
3	
4	
5	

Marc Iomlán	
-------------	--

Uimhir Scrúdaitheora

Cuireadh isteach ar chead chun an t-ábhar cóipchirt uile a atáirgeadh.
I gcásanna áirithe is féidir nár éirigh le CCEA teagmháil a dhéanamh le húinéirí cóipchirt agus beidh sé sásta na hadmhálacha sin a fágadh ar lár a chur ina gceart amach anseo ach é a chur ar an eolas.

9387.03/2



12GLW5112



Rewarding Learning

General Certificate of Secondary Education
January 2015

Foghlaim don tSaol agus don Obair: (Modúlach)

Aonad 4

Forbairt Phearsanta

[GLW51]

DÉ CÉADAOIN 7 Eanáir, Maidin

FOINSE A

Iatán: Forbairt Phearsanta

Le húsáid le Ceisteanna 4 agus 5.

FOINSE A

Teach a cheannach agus a chothabháil

Tá laghdú suntasach i ndiaidh teacht ar phraghsanna tithe i dTuaisceart Éireann de dheasca cúlú sa gheilleagar. Fágann sé seo go bhfuil sé d'acmhainn ag roinnt lánúineacha óga teach a cheannach.

Agus teach á cheannach agat, tá a lán rudaí le cur san áireamh, mar shampla cén banc a thabharfaidh an t-airgead ar iasacht duit, méid na héarlaise don teach, táillí an dlíodóra, íocaíochtaí morgáiste, amscála an mhorgáiste, árachas tí agus billí tí amhail teas agus bia.

A lán lánúineacha óga atá ag tosú amach i dteach nua, seans go mbeidh orthu earraí nua tí a cheannach cosúil le meaisín níocháin agus cuisneoir. Tá a lán buntáistí a bhaineann le hearraí nua a cheannach, mar shampla gur mó an seans go mairfidh siad níos faide. Chomh maith leis sin, tagann earraí nua le baránta nó ráthaíocht sa chás go mbeidh deacracht ann le rud ar bith.



Tá sé riachtanach buiséad míosúil a dhéanamh lena chinntiú go n-íocfar billí uilig an tí in am le fiacha a sheachaint.

Source: Photo - © Guppyimages / iStock / Thinkstock, Text - © CCEA